

Ψηφιακή Εργασία (Ε)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431028	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψηφιακή Εργασία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις - Ασκήσεις		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Υποχρεωτικό Επιλογής/Ειδικού υποβάθρου/ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική με δυνατότητα διδασκαλίας στην Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOC134/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Ανασυγκροτούν τα βασικά μοντέλα οργάνωσης της εργασίας του 20ού αιώνα.
- Αναγνωρίζουν τους τρόπους με τους οποίους συγκεκριμένες τεχνολογίες επιδρούν στην οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας και, αντιστρόφως, οι απαιτήσεις της παραγωγής εγγράφονται σε συγκεκριμένες τεχνοεπιστημονικές επιλογές.
- Αντιλαμβάνονται την κρίσιμη σημασία που έχει ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός για την οικονομία.
- Ανασυγκροτήσουν κριτικά τις θεωρίες περί «άυλης», «μη αμειβόμενης» και «συναισθηματικής εργασίας».
- Υπερβούν τις τεχνοφοβικές προκαταλήψεις απέναντι στις νέες μορφές αυτοματοποίησης της εργασίας και να κατανοήσουν την πραγματική φύση της Τεχνητής Νοημοσύνης.
- Μελετήσουν τα χαρακτηριστικά του αναδυόμενου υποκειμένου της ψηφιακής εργασίας.
- Προβληματιστούν για τις νέες μορφές εξουσίας, επιτήρησης και καταλογισμού που συνδέονται με την αλγοριθμοποίηση της εργασίας.
- Αντιληφθούν και να περιγράψουν με σαφήνεια τις νέες μορφές εκμετάλλευσης της ζωντανής εργασίας και τις ταξικές αναστρωματώσεις που αυτές προκαλούν.
- Εξετάσουν κατά πόσο οι παραδοσιακές θεωρίες της αξίας ανταποκρίνονται στις νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας σε υβριδικά περιβάλλοντα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας σε ζητήματα που αφορούν την οργάνωση της εργασίας
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα

φύλου

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Αναγνώριση της κοινωνικής ευθύνης των κοινωνικών και οικονομικών επιστημών
- Αναγνώριση της μη ουδετερότητας της τεχνολογίας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με τις νέες μορφές εργασίας στον ψηφιακό χώρο και τις αλλαγές που επιφέρει στην εργασία η ανάπτυξη των ψηφιακών τεχνολογιών. Ακολουθώντας την διεθνή έρευνα και βιβλιογραφία αλλά και παρακολουθώντας τις εξελίξεις στον χώρο της εργασίας θα εξερευνήσουμε το νεογέννητο πεδίο τη ψηφιακής εργασίας, οργανώνοντας τον εννοιολογικό χάρτη του μαθήματος γύρω από τρεις βασικούς άξονες.

Ο πρώτος άξονας αφορά τις αλλαγές στην εργασία που φέρνουν οι τεχνολογίες της μηχανικής μάθησης για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και την εισαγωγή της ρομποτικής στην παραγωγή.

Ο δεύτερος άξονας αφορά τους νέους τρόπους παραγωγής αξίας τους οποίους ενεργοποιεί η ψηφιακή συνθήκη, την οικονομική λειτουργία του καπιταλισμού της επιτήρησης αλλά και τις δημιουργικές μορφές που μπορούν να πάρουν οι δραστηριότητες μας στο διαδίκτυο.

Ο τρίτος άξονας αφορά τον μετασχηματισμό της μισθωτής εργασίας στην ψηφιακή συνθήκη. Ποιες νέες μορφές εργασίας αναδύονται στις πλατφόρμες; Τι αλλάζει στην εμπειρία και τις συνθήκες εργασίας η αλγοριθμοποίηση και η ψηφιακή διαμεσολάβηση;

Οι επιμέρους θεματικές ενότητες του μαθήματος έχουν ως εξής:

- Εργασία και μηχανές στον καπιταλισμό: παραγωγή αξίας· απόλυτη και σχετική υπεραξία· τεϊλορισμός, φορντισμός, μεταφορντισμός
- Ψηφιακός Μετασχηματισμός: Μηχανές Turing, Παγκόσμιος Ιστός, Μηχανική Μάθηση.
- «Άυλη» εργασία
- Μη αμειβόμενη εργασία στον Παγκόσμιο Ιστό
- Εργασία σε πλατφόρμες (uber-taskrabbit-deliveroo)
- Τεχνητή νοημοσύνη, αυτοματοποίηση και τέλος της εργασίας 3.0 (πτωτική τάση του ποσοστού κέρδους)
- Η ψηφιακή εργασία πίσω από την Τεχνητή Νοημοσύνη: νέα αντικείμενα εργασίας
- Αλγοριθμοποίηση της εργασιακής διαδικασίας: Microworking, microtasking
- Ετεροποίηση (heteromation) το ανώτατο στάδιο της αυτοματοποίησης
- Φύλο και ψηφιακή εργασία
- Πανδημία και Τηλεργασία: η υλοποίηση ενός τεχνολογικού φανταστικού

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως
εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο. Ανάπτυξη των θεμάτων στην τάξη και συζήτηση.

Διαλέξεις επιστημόνων, μηχανικών και στελεχών επιχειρήσεων που ειδικεύονται στα επιμέρους θέματα του μαθήματος.

	Προσομοίωση σεναρίων κοινωνικής έρευνας.																	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση οπτικοακουστικών μέσων για τη διδασκαλία																	
	Προβολή σχετικών ταινιών και streaming από διαδικτυακές πλατφόρμες																	
	Χρήση των κινητών τηλεφώνων των φοιτητών και φοιτητριών για επιτόπια έρευνα και άντληση εξειδικευμένων πληροφοριών από τον Παγκόσμιο Ιστό.																	
	Χρήση της πλατφόρμας e-class για επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, καθώς και για την ανάρτηση συμπληρωματικού υλικού.																	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>24</td></tr><tr><td>Προσομοιώσεις κοινωνικής έρευνας</td><td>15</td></tr><tr><td>Μελέτη υποχρεωτικής βιβλιογραφίας</td><td>41</td></tr><tr><td>Μελέτη συμπληρωματικού υλικού και εκπόνηση εργασιών</td><td>40</td></tr><tr><td>Προετοιμασία για αξιολόγηση</td><td>30</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>150</td></tr></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	24	Προσομοιώσεις κοινωνικής έρευνας	15	Μελέτη υποχρεωτικής βιβλιογραφίας	41	Μελέτη συμπληρωματικού υλικού και εκπόνηση εργασιών	40	Προετοιμασία για αξιολόγηση	30			Σύνολο Μαθήματος	150	
	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																
Διαλέξεις	24																	
Προσομοιώσεις κοινωνικής έρευνας	15																	
Μελέτη υποχρεωτικής βιβλιογραφίας	41																	
Μελέτη συμπληρωματικού υλικού και εκπόνηση εργασιών	40																	
Προετοιμασία για αξιολόγηση	30																	
Σύνολο Μαθήματος	150																	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Η διαδικασία αξιολόγησης γίνεται στην ελληνική γλώσσα με γραπτή εξέταση στο σύνολο της ύλης και έχει τη μορφή ερωτημάτων εκτεταμένης απάντησης. Κατά την εξέταση επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων. Επίσης, ενθαρρύνεται η συνεργασία μεταξύ των φοιτητών και των φοιτητριών για τη συλλογική επεξεργασία των ερωτημάτων. Η απάντηση στα ερωτήματα θεωρείται πλήρης όταν είναι πραγματολογικά ακριβής, ικανοποιητικά αιτιολογημένη και σαφώς διατυπωμένη.																	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τόλιος, Γ. (2021). *Ψηφιακή Εποχή*. Αθήνα: Τόπος
- Caffentzis, G. (2007). Crystals and Analytical Engines: Historical and Conceptual Preliminaries to a New Theory of Machines, *Ephemera: Theory and Politics in Organization*, 7(1), 24-45.
- Fuchs, C. (2020). *Ξαναμελετώντας τον Μαρξ στην εποχή του ψηφιακού καπιταλισμού*, μετάφραση Δ. Ζώχου, επιμέλεια Δ. Τζαρέλλας. Αθήνα: Δίαυλος
- Fuchs, C. (2021). *Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης*, μετάφραση και επιμέλεια Πέτρος Πετρίδης. Θεσσαλονίκη:

Ροπή

- Huws, U. (2019). *Labour in Contemporary Capitalism What Next?*. Λονδίνο: Palgrave Macmillan
- Irani, L. (2015). The cultural work of microwork. *New Media & Society*, 17(5), 720-739.
- Lazzarato, M. (1996). Immaterial labour. Στο Virno P. and Hardt M. (eds.), *Radical Thought in Italy: A potential politics*, 133-147. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Moore, P. V., Upchurch, M., Whittaker, X. (2018). *Humans and Machines at Work. Monitoring, Surveillance and Automation in Contemporary Capitalism*. Λονδίνο: Palgrave Macmillan
- Srnicek, N. (2017). *Ο Καπιταλισμός της Πλατφόρμας*, μετάφραση Γιώργος Μαριάς, Αλέξανδρος Μινωτάκης. Αθήνα: Τόπος.
- Terranova, T. (2000). Free Labor: Producing Culture for the Digital Economy. *Social Text*, 18(2), 33-58.